

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D. a JUDr. Jarmily Ďáskové, v právní věci žalobce **GREEN SWAN PHARMACEUTICALS CR, a.s.**, se sídlem v Praze, Pod Višňovkou 1662/27, zast. JUDr. Alešem Zemanem, advokátem se sídlem v Praze, Svobodova 7, proti žalovanému **Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ústřednímu inspektorátu**, se sídlem v Brně, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 12. 8. 2011, č.j. BD949-3/57/9/2011-SŘ,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ústředního inspektorátu ze dne 12.8.2011, č.j. BD949-3/57/9/2011-SŘ, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10.640,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet JUDr. Aleše Zemana, advokáta se sídlem v Praze, Svobodova 7.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 1. 9. 2011, doručenou Krajskému soudu v Brně dne 7. 9. 2011, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2011, č.j. BD949-3/57/9/2011-SŘ, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno prvostupňové správní rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce – Inspektorátu v Praze ze dne 16. 5. 2011, č.j. DZ165-4/ZM/200/1/2011-SŘ. Podle tohoto rozhodnutí se žalobce dopustil správních deliktů, za které

mu byla uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč a zároveň mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce uvedl, že při kontrole provedené inspektorkou Státní zemědělské potravinářské inspekce v jeho provozovně na adrese Pod Višňovkou 27 v Praze 4 – Krči dne 28. 1. 2012 došlo při kontrole doplňku stravy GS Mamavit Prefolin + DHA ke zjištění porušení předpisů a tím spáchání následujících správních deliktů:

- a) na obalu doplňku stravy GS Mamavit Prefolin + DHA nebyly pro spotřebitele uvedeny na viditelném místě podle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o způsobu označování potravin a tabákových výrobků“), ve spojení s ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, údaje o složení potraviny (název vitaminů, minerálních látek a dalších látek charakterizujících výrobek, číselný údaj o množství vitaminů, minerálních látek nebo dalších látek vztahený na doporučenou denní dávku, přičemž u vitaminů a minerálních látek se použijí jednotky uvedené v příloze č. 1 k této vyhlášce; údaje o obsahu vitaminů a minerálních látek i v procentech doporučené denní dávky uvedené v příloze č. 5 k této vyhlášce, přičemž tento údaj lze uvést i v grafické podobě; doporučené denní dávkování a popřípadě další podmínky použití), byla tedy porušena povinnost stanovená ust. § 6 odst. 1 písm. i) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o potravinách a tabákových výrobcích“) a tím se žalobce dopustil správního deliktu podle ust. § 17a odst. 1 písm. e) zákona o potravinách a tabákových výrobcích.
- b) neprodleným nevyřazením z dalšího oběhu potraviny nedostatečně označené žalobce porušil ust. § 11 odst. 2 písm. a) bod 3 zákona o potravinách a tabákových výrobcích a tím se dopustil správního deliktu podle ust. § 17a odst. 1 písm. f) zákona o potravinách a tabákových výrobcích.

Ustanovení § 3 odst. 3 vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků stanoví, že označení údajů podle § 6 až 8 zákona musí být pro spotřebitele srozumitelné, uvedené na viditelném místě, snadno čitelné, nezakryté, nepřerušené jinými údaji, nesmazatelné a vyjádřené v nekódované formě, s výjimkou označení šarže, nestanoví-li přímo použitelné předpisy Evropské unie v oblasti potravinářských přídatných látek a aromat jinak, ale ust. § 3 odst. 1 téže vyhlášky stanoví, že označení potravin a tabákových výrobků se provádí na obalech určených pro spotřebitele, na vnějších obalech nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech, popřípadě na připojených součástech. Podle výkladu pojmů v ust. § 2 písm. a) téže vyhlášky se označením rozumí veškerá slova označující název potraviny nebo tabákového výrobku, název nebo obchodní firma, sídlo výrobce nebo dovozce, prodávajícího nebo balírní, jde-li o osobu právnickou, a jména, příjmení a místo podnikání, jde-li o osobu fyzickou, jakož i další slovní a číselné údaje, ochranné známky, zobrazení, symboly nebo znaky vztahující se k potravine nebo tabákovému výrobku a umístěné na obalu určeném pro spotřebitele, na vnějším obalu nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech, na připojených součástech nebo v písemné dokumentaci, která potravinu nebo tabákový výrobek doprovází.

Žalobce je přesvědčen, že označení údajů ve smyslu § 6 a § 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích provedl v písemné dokumentaci, která potravinu doprovází a je přesvědčen, že dostal povinností stanoveným při označování a nemohl se dopustit správního deliktu sub a). Žalovaný se podle mínění žalobce s touto argumentací při svém

rozhodování o dovolání nijak nevypořádal, když se ztotožnil s názorem správního orgánu prvního stupně, totiž, že na viditelném místě posuzovaného doplňku stravy nebyly uvedeny údaje specifikované v ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, tj. název vitamínů, minerálních látek nebo dalších látek charakterizujících výrobek, číselný údaj o množství vitamínů, minerálních látek nebo dalších látek, vztažený na doporučenou denní dávku. Žalobce je dále přesvědčen, že jelikož nespáchal delikt sub a), tak se logicky nemohl dopustit ani deliktu sub b).

Dále upozorňuje žalobce na opatření č. P009-11053/11/D, ze dne 28. 1. 2011, kterým mu bylo uloženo zajistit opravu značení při výměně obalů tak, aby byly uvedeny údaje o složení potraviny. Termín byl nejprve stanoven na 28. 1. 2011, posléze však dopisem příslušné inspektorky SZPI Ing. V. K. ze dne 9. 2. 2011 prodloužen do konce června 2011. Zákonem stanovenou povinnost neprodleně stáhnout z oběhu žalobce chápal ve spojení s konkrétním opatřením správního orgánu, které mu stanovilo jasnou a přesnou lhůtu k takovému stažení, kterou dodržel. Byl tedy přesvědčen, že v takovém případě, kdy zákon stanoví „neprodleně“, což je lhůta poměrně srozumitelná, nikoliv však přesně daná, je logické, když správní orgán provede výklad takovéto lhůty a pro daný případ ji konkretizuje. Kdyby tomu tak nebylo, postrádalo by výše citované opatření, ve znění dopisu ze dne 9. 2. 2011, smysl. Žalobce je tedy přesvědčen, že postupoval dle pokynů správního orgánu, který provedl výklad zákonem stanovené lhůty „neprodleně“, kterou tak vyložil a stanovil „do konce června“ ve vztahu k předmětnému doplňku stravy a konkrétní situaci. Žalobce je přesvědčen, že ani v tomto případě neporušil, co mu zákon za použití výkladu provedeného správním orgánem pro předmětnou konkrétní situaci ukládá. Žalobce je navíc přesvědčen, že uložené opatření ze dne 28. 1. 2011 ve znění dopisu ze dne 9. 2. 2011 se týká i povinností stanovených v § 6 odst. 1 písm. i) zákona o potravinách a tabákových výrobcích, neboť v uvedeném dopise doslova stojí, že inspekce očekává, že od 1. 7. 2011 bude předmětný doplněk stravy uváděn do oběhu se správným označením.

Žalobce zdůrazňuje, že ve vztahu k požadavkům stanoveným v ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, jsou údaje o složení potraviny na obalu posuzovaného doplňku stravy uvedeny jako látky charakterizující výrobek. Doslova je tam uvedeno, že se jedná o „speciální čtyřsložkový komplex, obsahující kyselinu listovou, vitamin C, vitamin E a jód“. Žalovaný pak podle názoru žalobce zaujal stanovisko, aby na obalu byly uvedeny všechny látky obsažené v přípravku. Žalobce je dále přesvědčen, že se jedná o nepřipustný rozšiřující výklad výše uvedeného ustanovení vyhlášky, který žalovaný provedl v jeho neprospěch. Kdyby tvůrce předmětné vyhlášky měl na mysli uvedení všech látek obsažených v přípravku na jeho obalu, muselo by předmětné ustanovení znít jistě jinak. Jestliže ale předmětné ustanovení vyhlášky hovoří o „látkách charakterizujících výrobek“, je po logicky se nabízejícím prostém jazykovém výkladu patrné, že se nemají na mysli všechny látky obsažené v přípravku, ale látky hlavní, nejdůležitější – tedy charakterizující výrobek. Navíc, kdyby na obalu – krabičce s omezenou velikostí – měly být uvedeny všechny obsažené látky, muselo by se tak stát značně malým písmem, protože jinak by se tam takové sdělení nemohlo vejít. Mohlo by tím zase dojít k porušení ust. § 3 odst. 3 vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, které stanoví požadavek, že označení údajů podle § 6 až § 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích musí být pro spotřebitele srozumitelné, uvedené na viditelném místě a snadno čitelné.

Podle žalobce popsáním způsobem uplatnil žalovaný svou pravomoc v širším rozsahu, než mu byla svěřena, nešetřil práva nabytá v dobré víře, jak je mu uloženo ust. § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů a došlo tedy k velmi nespravedlivému a nepatřičnému uložení pokuty.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 16. 11. 2011. V něm uvádí, že se k námitkám žalobce vyjádřil již v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy na svém vyjádření i nadále trvá. V podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí.

Žalobní námitky nejsou důvodné, přičemž je třeba zdůraznit, že definice označení obsažená v ust. § 2 písm. a) vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků je pojatá široce. Definice se vztahuje jak na potraviny balené ve výrobě, tak na potraviny zabalené mimo provozovnu výrobce a bez přítomnosti spotřebitele a i na potraviny nebalené. Proto je definovaný výraz „označení“ nutně širěji pojatý než konkrétní požadavky na označení vyžadované právními předpisy pro jednotlivé, shora uvedené, kategorie potravin. V tomto konkrétním případě žalobce jako provozovatel potravinářského podniku uváděl do oběhu potravinu balenou ve výrobě, přičemž označení v rámci písemné dokumentace, která potravinu doprovází, je používané v případě potravin, které jsou nebalené a označit na obalu je logicky tím pádem ani nelze. V souladu s ust. § 6 odst. 1 zákona o potravinách a tabákových výrobcích je provozovatel potravinářského podniku, který uvádí do oběhu potraviny balené ve výrobě, povinen způsobem stanoveným vyhláškou potravinu řádně označit na obalu určeném pro spotřebitele nebo pro provozovny stravovacích služeb. Dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, která má jako zvláštní právní předpis přednost před obecnou právní úpravou, se kromě požadavku na označování obalu potravin upravených v zákoně o potravinách a tabákových výrobcích a ve vyhlášce o způsobu označování potravin a tabákových výrobků uvedou ještě další údaje, a to na obalu pro spotřebitele. Žalovaný má za to, že příbalový leták, na kterém byly vyznačeny údaje týkající se předmětného doplňku stravy, nelze považovat za obal pro spotřebitele, když ust. § 5 zákona o potravinách a tabákových výrobcích dává provozovateli potravinářského podniku povinnost používat jen takové obaly a obalové materiály, které chrání potravinu před znehodnocením a znemožňují záměnu nebo změnu obsahu bez otevření nebo změny obalu. Je zřejmé, že v daném případě funkci obalu plní krabice, nikoliv příbalový leták, který se nachází v ní, a který potravinu nikterak nechrání. Navíc příbalový leták nevyhovuje ani požadavku ust. § 3 odst. 3 vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, když tento není při nabízení k prodeji potraviny „viditelný“ (nachází se uvnitř obalu – krabice), informace v něm obsažené nejsou „uvedeny na viditelném místě“ a taktéž nejsou „nezakryté“ a příbalový leták tak neumožňuje spotřebiteli možnost informované volby, což je hlavním účelem označování potravin. Za dané situace, kdy byla písemná dokumentace, která potravinu doprovází, tj. příbalový leták k doplňku stravy, umístěn uvnitř krabice, dospěl žalovaný k závěru, že nebylo dostačující, když povinné údaje o potravine byly vyznačeny pouze v této písemné dokumentaci.

V souladu s ust. § 11 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách a tabákových výrobcích je provozovatel podniku povinen neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny, které jsou specifikovány v bodech 1 až 5 citovaného ustanovení zákona. To upravuje obecnou povinnost provozovatelů potravinářského podniku a jeho smyslem je, aby se daná potravina vůbec nedostala na trh, tj. vyloučit možnost nákupu takové nevyhovující potraviny spotřebiteli. Vázat tuto povinnost až na zjištění kontrolních orgánů by zcela ztrácelo svůj smysl, neboť do případné kontroly a jejích závěrů by taková nevyhovující potravina byla stále na trhu. Je tak úkolem provozovatele potravinářského podniku, který má v oblasti potravinového práva objektivní odpovědnost, aby v rámci své podnikatelské činnosti zavedl kontrolní mechanismy, zajišťující, aby dané potraviny nebyly vůbec uváděny do oběhu. Tento závěr je podpořen i judikaturou, např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2010, č.j. 4 Ads 66/2009 – 101. V tomto případě se sice nejednalo konkrétně o bod 3 shora uvedeného ustanovení zákona (potraviny neodpovídající požadavkům na jakost), nicméně tato skutečnost

není pro posouzení případu až tak podstatná. Nejvyšší správní soud konstatoval, že je na provozovateli potravinářského podniku zajistit svými kontrolními mechanismy, aby předmětné potraviny byly neprodleně vyřazeny z dalšího oběhu, tj. aby se vůbec nedostaly ke spotřebiteli, což se v daném případě nestalo. Uložené opatření, jehož termín splnění byl následně prodloužen až do konce června 2011, je pro posouzení toho, zda byl nebo nebyl spáchán daný správní delikt ke dni 28. 1. 2011, právně bezvýznamné.

K argumentům žalobce ohledně označení výrobku na obalu uvádí žalovaný, že na obalu předmětného doplňku stravy je uvedena následující věta „*Prefolin pro ochranu organismu je speciální čtyřsložkový komplex obsahující kyselinu listou, vitamin C, vitamin E a jód, látky obzvláště důležité již v období před otěhotněním...*“. Žalobce v přívalovém letáku uvádí složení výrobku, z něhož je zřejmé, že kromě těchto uvedených čtyř složek (souhrnně označených jako Prefolin) obsahuje daný doplněk stravy ještě dalších cca dvacet vitaminů a látek, kterých je v daném výrobku nezdědka větší množství než shora uvedených čtyř složek. Tyto látky však již na obalu pro spotřebitele uvedeny nejsou. Na základě toho nelze učinit závěr, že by při uvádění do oběhu tohoto doplňku stravy žalobce naplnil požadavek ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů.

Žalovaný je toho názoru, že se při posuzování daného případu nedopustil nepřipustného rozšiřujícího výkladu právního předpisu a upozorňuje, že žalobce při označování potraviny na obalu určeném pro spotřebitele nedodržel ani ustanovení § 3 písm. c) až e) vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný tak opřel svoje rozhodnutí o odvolání ve správním řízení o ustanovení právních předpisů, která jsou jednoznačná co do svých požadavků na povinné údaje označení, a ve vztahu k potravinám baleným ve výrobě místo jejich uvedení (obal). Žalovaný tedy při aplikaci ve výroku napadeného rozhodnutí uvedených právních předpisů žádný, natož rozšiřující, výklad provádět nemusel.

Žalovaný má za to, že neuplatnil svou pravomoc v širším rozsahu, než mu byla svěřena a nepostupoval v rozporu s ust. § 2 odst. 3 správního řádu. Není totiž ani zřejmé, jaká práva měl žalobce v dobré víře nabýt či jaký oprávněný zájem žalobce žalovaný nešetřil. Obecně pak konstatuje, že je to žalobce jako provozovatel potravinářského podniku, který má objektivní odpovědnost za soulad jím uváděných potravin do oběhu s právními předpisy. Případná neznalost dotčených předpisů nebo jejich mylný či účelový výklad nezbavuje žalobce jeho objektivní odpovědnosti.

Žalobci byla stanovena povinnost zaplatit sankci toliko na základě zákona a v jeho mezích. Uložená pokuta ve výši 5.000,- Kč představuje pouze 0,01% z maximálního limitu stanoveného zákonem o potravinách, neboť dle ust. § 17 odst. 2 písm. d) zákona o potravinách a tabákových výrobcích lze uložit pokutu až do výše 50.000.000,- Kč. Nelze tudíž uloženou pokutu považovat za nepřiměřenou, což žalovaný vypořádal ve svém rozhodnutí.

Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítnul.

K tomuto vyjádření žalovaného podal žalobce repliku ze dne 21. 12. 2011. V ní polemizuje s poukazem žalovaného na ust. § 5 zákona o potravinách a tabákových výrobcích, které dává provozovateli potravinářského podniku povinnost používat jen takové obaly a obalové materiály, které chrání potravinu před znehodnocením a znemožňují záměnu nebo změnu obsahu bez otevření nebo změny obalu, a podle kterého má být zřejmé, že v daném případě funkci obalu plní krabička, nikoliv příbalový leták, který se nachází v ní, a který potravinu nikterak nechrání. Žalobce považuje tuto úvahu za zavádějící. Předmětný doplněk stravy je balen v plastové šroubovací nádobce, která se spolu s příbalovým letákem nachází v krabičce. Tablety jsou tedy před znehodnocením chráněny dvojitě, resp. trojitě. Prvním a nejzásadnějším obalem je plastová nádobka, v níž jsou tablety uzavřeny. Tato nádobka je

„obalena“ složeným příbalovým letákem a spolu s ním vložena do krabičky. Tedy z tohoto pohledu lze i příbalový leták považovat za součást obalu.

Žalobce dále polemizuje s námitkou žalovaného, že se příbalový leták nachází uvnitř krabičky, není viditelný při nabízení potravin k prodeji a příbalový leták tak neumožňuje spotřebiteli možnost informované volby. Podle žalobce je předmětný doplněk stravy nabízen k prodeji pouze v lékárnách, a to nikoliv formou samoobslužného prodeje. Při každém prodeji doplňku stravy asistuje odborník. Bez jeho asistence nejsou viditelné přes pult žádné údaje kromě názvu přípravku umístěného v regále. Jakmile dostane zákazník přípravek s jeho obalem do ruky, jsou pro něj všechny údaje snadno dostupné. Na krabičce jsou uvedeny hlavní obsažené látky a při nahlédnutí do další snadno dostupné a přehledné části obalu, příbalového letáku, jsou spotřebiteli přehledně k dispozici veškeré požadované údaje.

Žalobce dále zdůraznil, že nenabízel k prodeji potravinový doplněk, který by neodpovídal svou jakostí jakýmkoliv požadavkům. Nejednalo se o žádný akutní stav, hrozící jakoukoliv újmu zákazníci, která by jej užívala. Proto působilo zcela rozumným dojmem, že byla stanovena několikaměsíční lhůta k plnění požadavků správního – kontrolního orgánu. Žalobce pak připouští, že provozovatel potravinářského podniku je povinen zajistit svými kontrolními mechanismy, aby nevyhovující potraviny byly neprodleně vyřazeny z dalšího oběhu.

Žalobce je také přesvědčen, že obalem pro spotřebitele není jen krabička přípravku. Tím je i příbalový leták, ve kterém je obalena plastová nádoba, ve které jsou umístěny jednotlivé tablety přípravku. V posledku je tedy přesvědčen o absenci podmínek pro uložení pokuty.

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je z části důvodná, pokud žalobce vytýká žalovanému naprostou absenci vypořádání odvolacích námitek pokud jde o aplikaci prováděcího předpisu v jeho ustanoveních, jichž se žalobce dovolával v odvolání stejně jako v podané žalobě.

Žaloba není důvodná.

Podle ust. § 17a odst. 1 písm. e) zákona o potravinách a tabákových výrobcích se provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, dopustí správního deliktu tím, že označí potravinu v rozporu s § 6 až 8 nebo § 9.

Podle ust. § 6 odst. 1 písm. i) zákona o potravinách a tabákových výrobcích je provozovatel potravinářského podniku, který uvádí do oběhu potraviny balené ve výrobě, povinen způsobem stanoveným vyhláškou potraviny řádně označit na obalu určeném pro spotřebitele nebo pro provozovny stravovacích služeb.

Podle ust. § 3 odst. 3 vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků musí být označení údajů podle § 6 až 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích, pro spotřebitele srozumitelné, uvedené na viditelném místě, snadno čitelné, nezakryté, nepřerušené jinými údaji, nesmazatelné a vyjádřené v nekódované formě, s výjimkou označení šarže, nestanoví-li přímo použitelné předpisy Evropské unie v oblasti potravinářských přídatných látek a aromat jinak.

Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, se na obalu pro

spotřebitele uvede, kromě požadavků na označování obalu potravin upravených v zákoně a ve zvláštním právním předpise:

- a) v názvu potraviny slovo „doplňek stravy“,
- b) název vitaminů, minerálních látek nebo dalších látek charakterizujících výrobek,
- c) číselný údaj o množství vitaminů, minerálních látek nebo dalších látek vztažený na doporučenou denní dávku, přičemž u vitaminů a minerálních látek se použijí jednotky uvedené v příloze č. 1 k této vyhlášce,
- d) údaje o obsahu vitaminů a minerálních látek i v procentech doporučené denní dávky uvedené v příloze č. 5 k této vyhlášce, přičemž tento údaj lze uvést i v grafické podobě,
- e) doporučené denní dávkování a popřípadě další podmínky použití,
- f) varování před překročením doporučeného denního dávkování,
- g) upozornění, aby byly výrobky uloženy mimo dosah dětí,
- h) upozornění, že doplňky stravy nejsou náhradou pestré stravy,
- i) upozornění „Nevhodné pro těhotné ženy“ u doplňků stravy obsahujících více než 800 µg (RE) vitamínu A v denní dávce.

V projednávané věci je mezi účastníky sporné, zda dostál žalobce povinnosti uvedené v ust. § 6 odst. 1 písm. i) zákona o potravinách a tabákových výrobcích, zda lze považovat příbalový leták, na kterém byly vyznačeny údaje týkající se předmětného doplňku stravy, za součást obalu pro spotřebitele, jak namítá žalobce s odvoláním na prováděcí předpis a výklad pojmu v něm uvedený. Přitom nutno brát v potaz rozumný a akceptovatelný výklad pojmu obal ve smyslu zákona o potravinách a tabákových výrobcích a schopnosti běžného spotřebitele a jeho možnost se bez vynaložení zbytečné námahy seznámit s obsahem výrobku. Není přitom relevantní žalobcovo tvrzení, že předmětný potravinový doplněk je nabízen toliko odborným lékárnickým personálem, neboť taková povinnost není zákonem stanovena.

Pro věc relevantní je však argumentace žalobce odkazující na ust. § 2 písm. a) vyhlášky č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, na který je odkazováno v ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, jak je shora citováno. V ustanovení § 2 vyhlášky o způsobu označování potravin jsou vymezeny základní pojmy, přičemž pro účely této prováděcí vyhlášky se rozumí označením veškerá slova označující název potraviny nebo tabákového výrobku, název nebo obchodní firma, sídlo výrobce nebo dovozce, prodávajícího nebo balírný, jde-li o osobu právnickou, a jména, příjmení a místo podnikání, jde-li o osobu fyzickou, jakož i další slovní a číselné údaje, ochranné známky, zobrazení, symboly nebo znaky vztahující se k potravině nebo tabákovému výrobku a umístěné na obalu určeném pro spotřebitele, na vnějším obalu nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech, na připojených součástech nebo v písemné dokumentaci, která potravinu nebo tabákový výrobek doprovází.

Podle § 3 odst. 1 cit. vyhlášky označení potravin a tabákových výrobků se provádí na obalech určených pro spotřebitele, na vnějších obalech nebo na jejich nesnadno oddělitelných součástech, popřípadě na připojených součástech.

Na tuto právní úpravu ohledně označování a umístění označení u konkrétního výrobku, resp. označení daného doplňku stravy odkazoval žalobce již v odvolání a je třeba přisvědčit jeho žalobní námitce, že žalovaný se touto argumentací při svém rozhodování o odvolání žalobce vůbec nevypořádal, ztotožnil se s prvostupňovým správním orgánem co do údajů uvedených v ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., v platném znění, ve vztahu k naplnění skutkové podstaty správního deliktu porušením povinností žalobce však žádné stanovisko k odvolacím námitkám nezaujal.

Lze obecně přisvědčit argumentaci žalovaného stran § 2 písm. a) vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, že definice v ní obsažená musí být nutně pojatá široce, neboť se skutečně vztahuje jak na potraviny balené ve výrobě, tak na potraviny zabalené mimo provozovnu výrobce a bez přítomnosti spotřebitele a i na potraviny nebalené, závěry ohledně porušení povinností žalobce v návaznosti na jeho obranu však v odůvodnění rozhodnutí uvedeny nejsou. Dospěl-li žalovaný k závěru, že žalobce spáchal správní delikt tím, že označil potravinu (resp. doplněk stravy) „v rozporu s § 6 až § 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích“, přičemž nedostál povinností stanoveným prováděcí vyhláškou o označování potravin, měl v rozhodnutí uvést, proč argumentaci žalobce považuje za lichou, mylnou nebo vyvrácenou, co v daném případě považoval za obal ve smyslu zákona o potravinách a tabákových výrobcích, neboť ten neumožňuje spotřebiteli se seznámit s obsahem nabízeného doplňku stravy a učinit tak informovanou volbu. To se však nestalo a žalobce důvodně žalovanému vytýká, že opomenul jeho odvolací námitky zohlednit a vypořádat.

S tím souvisí i spor o to, zda žalobce dostál povinnosti podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, kdy na obalu předmětného doplňku stravy je uvedena následující věta „*Prefolin pro ochranu organismu je speciální čtyřsložkový komplex obsahující kyselinu listou, vitamin C, vitamin E a jód, látky obzvláště důležité již v období před otěhotněním. Zvyšuje odolnost organismu proti infekcím, napomáhá správnému vývoji a chrání před nežádoucími vlivy.*“ Soud ze spisu ověřil, že v příbalovém letáku je uvedeno složení výrobku, z něhož je zřejmé, že kromě těchto uvedených čtyř složek (souhrnně označených jako Prefolin) obsahuje daný doplněk stravy ještě dalších devatenáct vitaminů a látek, kromě uvedených čtyř složek. Tyto látky jsou skutečně uvedeny jen v příbalovém letáku.

Naproti tomu nelze přistoupit na žalobcův výklad, podle kterého, pokud by měly být uvedeny na krabičce s omezenou velikostí všechny obsažené látky, muselo by se tak stát značně malým písmem, protože jinak by se tam takové sdělení nemohlo vejít, a tím by mohlo dojít k porušení ust. § 3 odst. 3 vyhlášky o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, které stanoví požadavek, že označení údají podle § 6 až § 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích musí být pro spotřebitele srozumitelné, uvedené na viditelném místě, snadno čitelné. Pouhým pohledem na papírovou krabičku, v níž byla umístěna plastová nádobka na doplněk stravy, lze seznat, že uvedením většiny, ne-li všech látek, včetně dalších údajů podle vyhlášky č. 225/2008 Sb. (v projednávané věci číselný údaj o množství vitaminů, minerálních látek nebo dalších látek vztažený na doporučenou denní dávku, přičemž u vitaminů a minerálních látek se použijí jednotky uvedené v příloze č. 1 k této vyhlášce; údaje o obsahu vitaminů a minerálních látek i v procentech doporučené denní dávky uvedené v příloze č. 5 k této vyhlášce, přičemž tento údaj lze uvést i v grafické podobě; doporučené denní dávkování a popřípadě další podmínky použití), kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění pozdějších předpisů, by nemohlo dojít k porušení ust. § 6 a § 8 zákona o potravinách a tabákových výrobcích, jak dovozuje žalobce. Papírová krabička je nadto doplněna reklamním sdělením, které pro charakteristiku předmětného doplňku stravy nemá žádný význam.

K námitkám žalobce vztahujícím se k souvisejícímu správnímu deliktu, z něhož byl uznán vinným, lze uvést toto:

Podle ust. § 17a dost. 1 písm. f) zákona o potravinách a tabákových výrobcích se provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, dopustí správního deliktu tím, že uvádí do oběhu potraviny v rozporu s § 10 odst. 1 nebo nevyřadí z dalšího oběhu potraviny podle § 11 odst. 2 písm. a).

Podle ust. § 11 odst. 2 písm. a) bodu 3 zákona o potravinách a tabákových výrobcích je provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny do oběhu, povinen neprodleně vyřadit z dalšího oběhu potraviny nedostatečně nebo nesprávně označené.

Krajský soud v Brně souhlasí s tvrzením žalobce, že nenabízel k prodeji potravinový doplněk, který by neodpovídal svou jakostí jakýmkoliv požadavkům, a že se nejednalo o žádný akutní stav, hrozící jakoukoliv újmou zákaznici, která by jej užívala. To by však v projednávané věci nemělo významu, pokud by se žalobce dopustil deliktu spočívajícího v porušení povinnosti při označování potravin. K významu lhůty stanovené opatřením při kontrole prováděné v provozovně žalobce dne 28. 1. 2011 se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 17. 3. 2010, č.j. 4 Ads 66/2009 – 101, v němž se uvádí: *rovněž námitce stěžovatele, že se nemohl dopustit jednání uvedeného v § 11 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách, totiž že neprodleně nevyřadil med z oběhu, nelze přisvědčit. V této souvislosti je třeba následovat argumentaci Krajského soudu v Brně, dle které citované ustanovení stanoví obecnou povinnost provozovatelů potravinářského podniku a jeho smyslem je, aby se potravina, která nevyhovuje požadavkům na jakost, vůbec nedostala na trh, tj. vyloučit možnost nákupu takové nevyhovující potraviny. Vázat tuto povinnost až na zjištění kontrolních orgánů by zcela ztrácelo svůj smysl, neboť do případné kontroly a jejích závěrů by taková nevyhovující potravina byla stále na trhu. Je úkolem provozovatele potravinářského podniku, aby si v rámci své podnikatelské činnosti zajistil kontrolní mechanismy, zajišťující, aby potraviny neodpovídající požadavkům na jakost nebyly vůbec uváděny do dalšího oběhu. Argumentace stěžovatele, že po něm nelze s ohledem na značný rozsah jeho podnikatelské činnosti, resp. objem potravin, které uvádí na trh, spravedlivě požadovat zajištění tomu odpovídajících kontrolních mechanismů, je třeba označit za zcela irelevantní. Na okraj pak Nejvyšší správní soud podotýká, že výklad požadovaný stěžovatelem by při jeho důsledné aplikaci (za použití interpretace argumentum ad absurdum) vedl až k celkovému faktickému ochromení aplikace legislativy v této oblasti. Ostatně sám žalobce připouští, že provozovatel potravinářského podniku je povinen zajistit svými kontrolními mechanismy, aby nevyhovující potraviny byly neprodleně vyřazeny z dalšího oběhu. V této fázi řízení však tato otázka nemá žádný praktický význam.*

Jak dovozuje judikatura správních soudů, nevypovídá-li správní orgán v rozhodnutí o odvolání všechny odvolací námitky, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Tuto vadu nelze zhojit vyvrácením odvolacích námitek ve vyjádření k žalobě (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.11.2009, č.j. 7 Afs 116/2009-70, ze dne 23.7.2008, č.j. 3 As 51/2007-84 nebo ze dne 19.12.2008, č.j. 8 Afs 66/2008-71) www.nssoud.cz.

Ze shora uvedených důvodů soudu nezbylo, než napadené správní rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.). V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem tohoto soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu

nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci tak přísluší právo na náhradu nákladů řízení, které představuje odměna za právní zastoupení advokátem, a to podle sazby vyplývající z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a replika) ve výši 2.100,- Kč za jeden úkon, tři paušální částky ve výši 300,- Kč za jeden úkon právní služby. Odměna advokáta tak činí celkem 8.640,- Kč, včetně DPH, které činí 1.440,- Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,- Kč činí náklady tohoto řízení celkem 10.640,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. 6. 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu